

ECOLOGISCHE QUICKSCAN
KLOOSTERBUREN
TE DEN HAAG

Opdrachtgever: Waterpas Civiel Adviesbureau

Plaats: Hoofddorp

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.

Plaats: Berkel en Rodenrijs

Projectcode: WADE130028

Verantwoording	Versie	Definitief
	Datum	18 maart 2013
Auteur	Drs. F.V. van der Lans	
Kwaliteitscontrole	Ing. K.E. Orië-Vreugdenhil	
Vrijgave	Ing. A.A. Heijboer	

I N H O U D S O P G A V E

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 DESKUNDIGHEID.....	3
1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	3
1.5 KWALITEITSBORGING.....	4
1.6 VERANTWOORDING.....	4
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING	5
2.1 GEBIEDSBESCHERMING	5
2.2 SOORTENBESCHERMING	5
2.3 RODE LIJSTEN.....	6
3. OMSCHRIJVING PROJECTGEBIED EN VOorgenomen ONTWIKKELING	8
3.1 HUIDIGE SITUATIE	8
3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE	8
3.3 WERKZAAMHEDEN T.B.V. DE TOEKOMSTIGE SITUATIE.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
4. BUREAUONDERZOEK	8
4.1 METHODIEK.....	9
4.2 RESULTATEN.....	9
5. VELDONDERZOEK	12
5.1 METHODIEK.....	12
5.2 RESULTATEN.....	12
6. INTERPRETATIE	14
6.1 GEBIEDSBESCHERMING	14
6.2 SOORTBESCHERMING	14
7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	16
7.1 CONCLUSIES	16
7.2 AANBEVELINGEN	16
REFERENTIELIJST	17

BIJLAGEN

1. LOKALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED
2. TEKENING TOEKOMSTIGE SITUATIE
3. FOTO'S TER PLAATSE

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van de heer W. Bongers, namens Era Contour TBI bouw, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een ecologische quickscan ter plaatse van Kloosterburen te Den Haag.

1.1 AANLEIDING

Aanleiding tot deze ecologische quickscan zijn de geplande werkzaamheden binnen het projectgebied die mogelijk een nadelige invloed hebben op aanwezige (beschermde) soorten flora en fauna. Vanwege het versturende karakter van de werkzaamheden op de aanwezige natuur, wordt de initiatiefnemer van het project gehouden aan de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Deze wetgevingen verplichten de initiatiefnemer om de natuurwaarden binnen het gebied in kaart te brengen. Hierbij dient te worden onderzocht of aanwezige beschermde habitats en beschermde soorten flora en fauna nadelig worden beïnvloed door de werkzaamheden.

1.2 DOELSTELLING

Doel van deze ecologische quickscan is meerledig, namelijk:

- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied. Door de bureaustudie wordt vastgesteld of een negatief effect verwacht wordt op eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden;
- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde flora- en faunasoorten in of nabij het projectgebied. Door de bureaustudie en het veldbezoek worden aanwijzingen verkregen voor de te verwachten soorten binnen het projectgebied en worden soorten vastgesteld.

1.3 DESKUNDIGHEID

De medewerkers van de afdeling Ecologie van VanderHelm Milieubeheer B.V. voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

Box 1: Deskundigheid (Bron: Ministerie van Economische Zaken)

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

Het ecologisch onderzoek betreft een onderzoek naar de aanwezige beschermde habitats en beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een inventarisatie over een langere periode te worden uitgevoerd.

1.5 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is door Lloyd's Register Quality Assurance gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

1.6 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland loopt de bescherming van natuur via twee sporen. Enerzijds is er bescherming van natuurgebieden (gebiedsbescherming). Anderzijds is er de bescherming van flora- en faunasoorten (soortenbescherming). In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving in zake de Natuurbeschermingswet 1998, Ecologische Hoofdstructuur en de Flora- en faunawet.

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Onder deze bescherming vallen de volgende gebiedsoorten: Natura 2000-gebieden (dit zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn), Beschermde Natuurmonumenten en gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands), worden ook beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet 1998.

De in dit rapport beschreven toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied ligt en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Zo nee, dan is verder onderzoek niet nodig, zo ja, dan is een aanvullende toetsing nodig waarbij wordt vastgesteld of er sprake is van een negatief effect.

2.1.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

2.2 SOORTENBESCHERMING

Bescherming van kwetsbare en zeldzame flora en fauna is geregeld in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. Daarbij is het niet van belang of dat specifieke gebied ook wettelijk beschermd wordt. Binnen de Flora- en faunawet geldt een beschermingsregime dat uitgaat van drie klassen (ingedeeld in tabellen) en daarnaast vogels als aparte categorie. Afhankelijk van de status van een soort moet bij de aantasting van exemplaren bij plannen, projecten of activiteiten een ontheffing op de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Bescherming van licht naar zwaar is als volgt:

2.2.1 TABEL 1-SOORTEN

Middels de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75) wordt in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend voor Tabel 1-soorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Echter voor deze soorten blijft de algemene zorgplicht van kracht.

2.2.2 TABEL 2-SOORTEN

Voor de Tabel 2-soorten kan gewerkt worden met een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode of met een ontheffing. Indien aanwezige Tabel 2-soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

2.2.3 TABEL 3-SOORTEN

Voor de Tabel 3-soorten dient in het geval van ruimtelijke ontwikkeling gewerkt te worden onder een ontheffing. Bij werkzaamheden die vallen onder beheer & onderhoud en beheer & gebruik kan ook met een door het Ministerie van Economisch Zaken goedgekeurde gedragscode gewerkt worden. Als aanwezige Tabel 3-soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

Indien er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen garanderen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig. Om er zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van de opgestelde mitigerende maatregelen een ontheffing bij het Ministerie van Economisch Zaken worden aangevraagd. Indien het Ministerie van Economisch Zaken akkoord gaat met de mitigerende maatregelen, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

2.2.4 VOGELS

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorg dragen dat de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen gegarandeerd wordt. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden

2.2.5 ZORGPLICHT

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen, zie box 2. In de zorgplicht is opgenomen dat een ieder redelijkerwijs rekening dient te houden met alle flora en fauna. Onderstaand wordt de zorgplicht weergegeven, zoals is opgenomen in Artikel 2 van de Flora- en faunawet.

Box 2: De zorgplicht zoals opgenomen in Artikel 2 van de Flora- en faunawet.

- Lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- Lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

2.1.6 VERBODEN HANDELINGEN

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen in de Flora- en faunawet opgenomen, zie box 3.

Box 3: Verbodsbepalingen zoals opgenomen in de Flora- en faunawet.

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde inheemse planten en dieren.

2.3 RODE LIJSTEN

Op grond van het Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009 houdende vaststelling van geactualiseerde Rode Lijsten flora en fauna (Minister van LNV, 2004) zijn gevoelige, kwetsbare, bedreigde, ernstige bedreigde en verdwenen dier- en plantensoorten opgenomen in een nationale Rode Lijst. Aan deze soorten moet volgens het besluit bijzondere aandacht worden besteed voor wat betreft de instandhouding. De Rode Lijst geeft de soorten van de lijst dus geen afzonderlijke juridische beschermingsstatus, maar geeft wel aan dat er in het (soorten)beleid rekening gehouden moet worden met de instandhouding van de betreffende soorten. Wanneer er op provinciaal niveau beleid ten aanzien van bepaalde Rode Lijstsoorten is vastgesteld, dan dient dit beleid als afwegingskader in de besluitvorming rond plannen die in gaan tegen dit beleid.

Op dit moment geldt in de provincie Zuid-Holland in principe het compensatiebeginsel en dient schade toegebracht aan Rode Lijstsoorten te worden gecompenseerd. Momenteel wordt er in de praktijk geen invulling gegeven aan het compensatiebeleid, uitzondering hierop vormen weidevogelgebieden.

3. OMSCHRIJVING PROJECTGEBIED EN VOorgenomen ONTWIKKELING

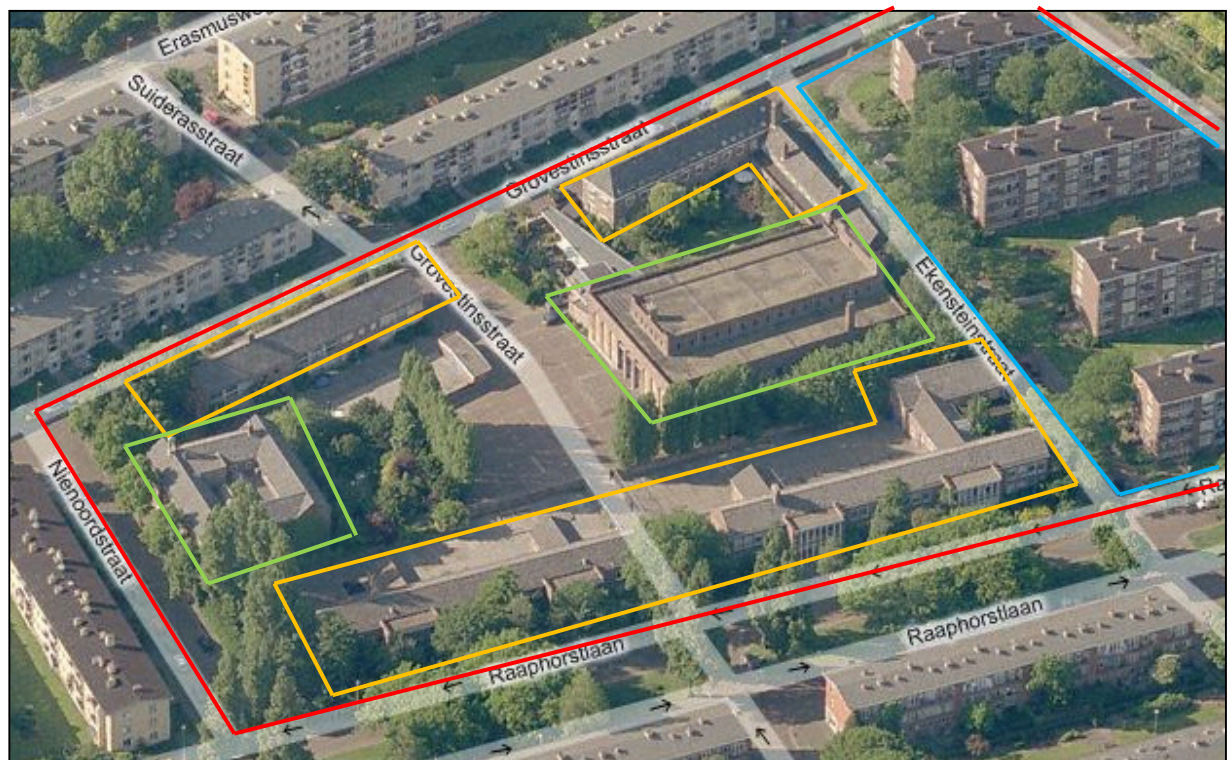
3.1 HUIDIGE SITUATIE

Kloosterburen is een wijk in Den Haag zuidoost, dichtbij de grens met Rijswijk. Op de grens met Rijswijk liggen een aantal parken en landgoederen. De wijk Kloosterburen is ruim honderd jaar oud en wordt op het moment opnieuw ingericht. Op het onderzochte terrein staan woningen, schoolgebouwen, een garagebox, een wijkgebouw en een kerk.

Een samenvatting van de projectgegevens is weergegeven in tabel 1 en een overzicht van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1. Voor een fotografische weergave van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Kloosterburen
Straat:	Raaphorstlaan, Grovestinsstraat, Ekensteinstraat, Ni Noordstraat
Postcode:	2532
Plaats:	Den Haag
Gemeente:	Den Haag
Provincie:	Zuid-Holland
Kilometerhok (Rijksdriehoekskoördinaten):	X: 80 / Y: 451

: projectgebied
 : Te slopen
 : Te behouden
 : Braakliggend

Afbeelding 1: Overzicht projectgebied (Bron: Bingmaps)

3.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE & WERKZAAMHEDEN

In de toekomstige situatie worden woningen gerealiseerd. Oude gebouwen worden gesloopt om plaats te maken voor woningbouw. Het wijkgebouw en de kerk blijven gehandhaafd, de overige gebouwen worden gesloopt.

4. BUREAUONDERZOEK

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010).

4.1 METHODIEK

4.1.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Aan de hand van gegevens van de provincie en van het Ministerie van Economische Zaken wordt bepaald of er beschermde natuurgebieden aanwezig zijn in of nabij het projectgebied.

4.1.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Aan de hand van gegevens van de provincie wordt bepaald of er gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur aanwezig zijn in of nabij het projectgebied.

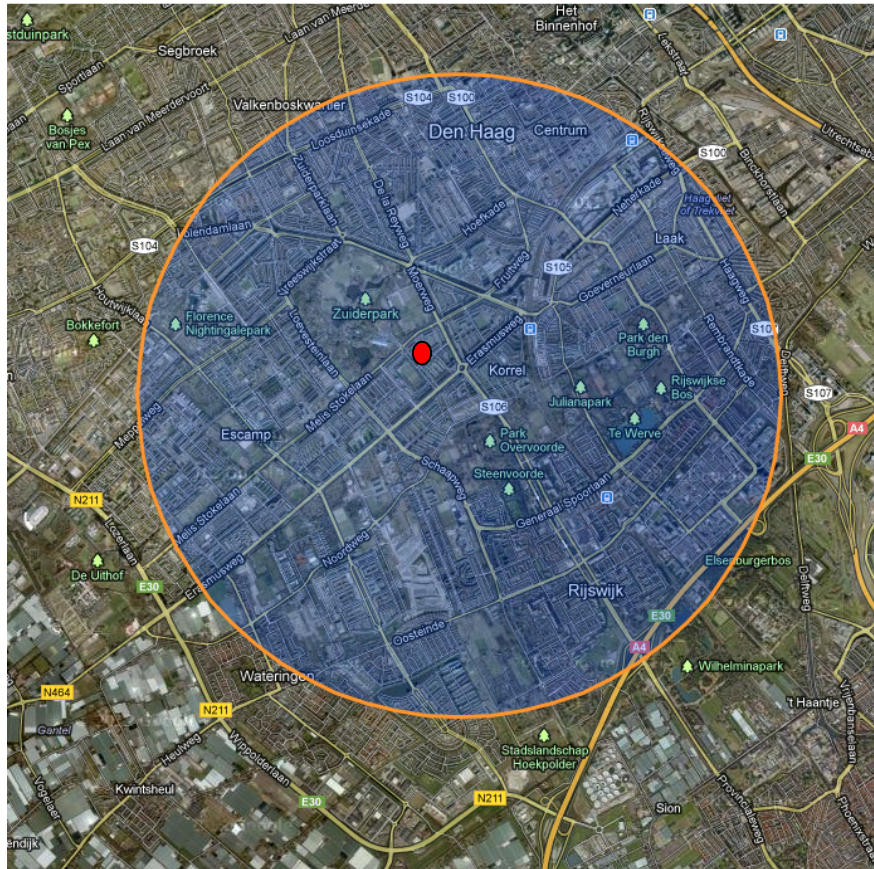
4.1.3 FLORA EN FAUNA

Ten behoeve van de bureaustudie zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten en jaarverslagen geraadpleegd. De informatie uit deze atlassen is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor het projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst. Voor planten is de Landelijke Vegetatie Databank (Alterra Wageningen UR) geraadpleegd.

4.2 RESULTATEN

4.2.1 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het projectgebied is niet in een beschermd natuurgebied gelegen en binnen een straal van drie kilometer is ook geen beschermd natuurgebied aanwezig.

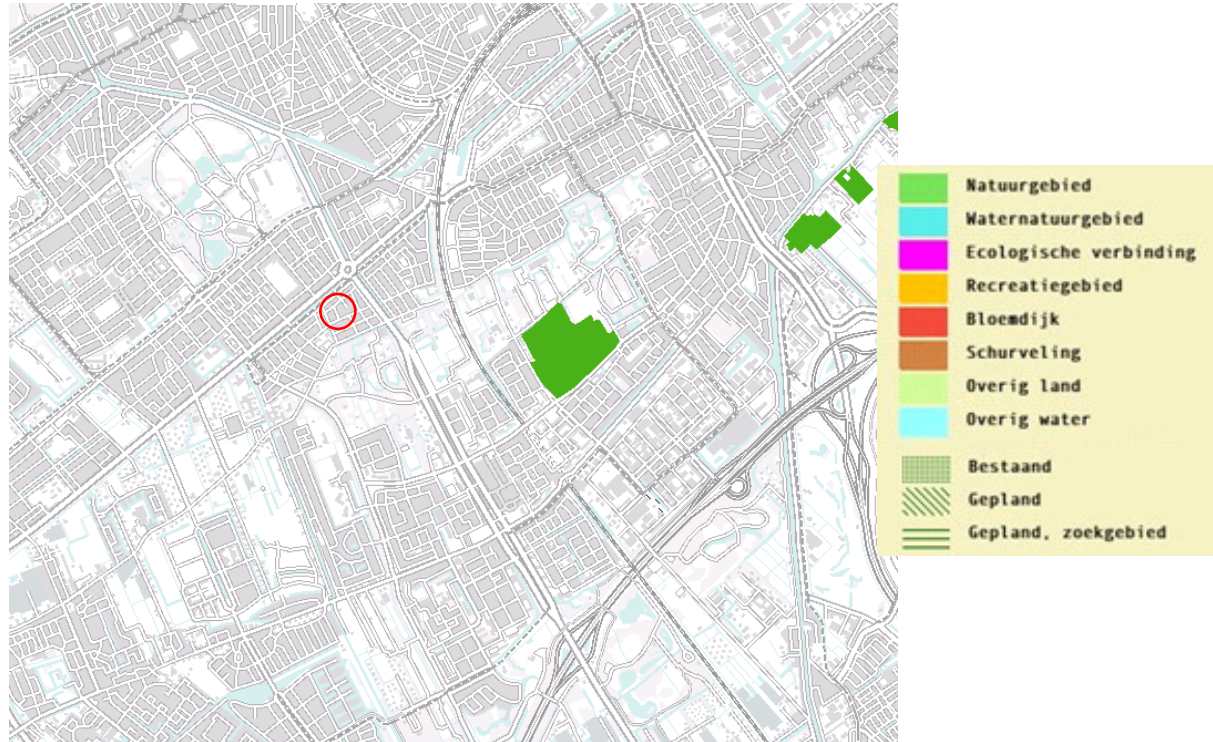

○ : Projectgebied

Afbeelding 2: Projectgebied in relatie tot de beschermde natuurgebieden (bron: Ministerie van Economische Zaken)

4.2.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het projectgebied is niet in een gebied van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gelegen. Wel bevinden zich in een straal van drie kilometer enkele EHS-gebieden in de omgeving van het projectgebied. Dichtst bij zijnde betreft Huis Ter Werve in de Rijswijkse landgoederenzone, zie afbeelding 3.

Afbeelding 3: Projectgebied in relatie tot de Ecologische Hoofdstructuur (bron: Provincie Zuid-Holland Ecologische Hoofdstructuur)

4.2.3 FLORA EN FAUNA

Uit het bureauonderzoek blijkt dat in het projectgebied beschermde flora en fauna te verwachten zijn. Een overzicht van de beschermde soorten die op basis van het bureauonderzoek voor kunnen komen in het projectgebied is opgenomen in tabel 2.

Tabel 2: Verwachte beschermde flora- en faunasoorten uit verspreidingsatlassen

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet
Flora	gele helmbloem	<i>Pseudofumaria lutea</i>	Tabel 2
	tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>	Tabel 2
	steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>	Tabel 2
Grondgebonden zoogdieren	egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Tabel 1
	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tabel 3: bijlage IV HR
	rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Tabel 3: bijlage IV HR
	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Tabel 3: bijlage IV HR
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i>	Vogels: categorie 5
	pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vogels: categorie 5
	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vogels: categorie 5
	ekster	<i>Pica pica</i>	Vogels: categorie 5
	zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogels: categorie 5
	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Vogels: categorie 5
	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Vogels: categorie 2
	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vogels: categorie 2
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogels: categorie 5	

- IV HR: soorten opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn
- Categorie 2 - nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;
- Categorie 5 - nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

5. VELDONDERZOEK

5.1 METHODIEK

Het veldbezoek is erop gericht om te bevestigen of de flora- en faunasoorten, waarvan op voorhand gedacht wordt dat deze aanwezig zijn, ook daadwerkelijk verwacht worden en of nog meer beschermde soorten verwacht worden. Tevens wordt een algemene beoordeling gemaakt ten aanzien van de geschiktheid van het gebied en indien relevant, de direct aanliggende terreinen als leefgebied voor de diverse beschermde soorten en soortengroepen geschikt zijn. Voor de algemene beoordeling is gelet op biotoopkenmerken. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een medewerker van de afdeling Ecologie van VanderHelm Milieubeheer B.V. Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

5.2 RESULTATEN

5.2.1 LOGBOEK

De tabellen 3 en 4 bevatten respectievelijk de gegevens van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid.

Tabel 3: Uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit	Soortgroep	Tijdstip (vanaf)	Uitvoerende(n)
11-01-2013	Veldbezoek	Flora Grondgebonden zoogdieren Vleermuizen Amfibieën Reptielen Vissen Vogels	10 uur	F. van der Lans

Tabel 4: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting -kracht (Bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
11-01-2013	-2,0	3,4	ZZO 2	Zwaar bewolkt	0,0

* Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Valkenburg (bron: KNMI)

5.2.2 FLORA

Het projectgebied biedt mogelijk ruimte voor muurplanten. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar muurplanten, maar deze zijn niet aangetroffen. Buiten de gebouwen zijn verhardingen aanwezig, zoals een pleintje en de straat. Enkele smalle groenstroken staan langs de gebouwen. Deze groenstroken zijn niet geschikt voor beschermde plantensoorten. Langs de Ekensteinstraat ligt een braakliggend veld, waar al eerder panden gesloopt zijn. Hier staan meerdere plantensoorten, maar biotoop voor beschermde soorten is niet aangetroffen.

5.2.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Voor algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren (Tabel 1-soorten), zoals bosmuis, huismuis en egel is geschikt habitat aanwezig. Voor zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3) is geen geschikt habitat aangetroffen binnen het projectgebied.

5.2.4 VLEERMUIZEN

Met name het pand aan de Grovestinsstraat is erg geschikt voor verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Het pand is vrij hoog, heeft zonbeschenen delen en delen die in de schaduw vallen. De ruimte onder de dakpannen en de ruimte tussen de spouwmuren met stootvoegen zijn geschikt voor gewone dwergvleermuizen. Het projectgebied is geschikt voor gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen om te jagen, terwijl verwacht wordt dat de rosse vleermuis voorkomt in de landgoederenzone. De landgoederenzone, waartoe de Voordes en ter Werve behoren, ligt op circa 500 meter van het projectgebied. De oude bomen, waterpartijen en gazons van de landgoederen zorgen voor geschikt leefgebied van vleermuizen. De aanwezigheid van dit leefgebied vergroot de aantrekkelijkheid van het projectgebied voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

5.2.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Er is geen voortplantingswater aanwezig en voor beschermde amfibieën en reptielensoorten is geen geschikt habitat aangetroffen binnen het projectgebied.

5.2.6 VISSSEN

Er is geen oppervlaktewater aanwezig en voor (beschermde) vissoorten is geen geschikt habitat aangetroffen binnen het projectgebied.

5.2.7 VOGELS

Vogels die op de lijst met jaarronde beschermde nesten zijn opgenomen (Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingreep) en afhankelijk zijn van gebouwen zouden in het projectgebied voor kunnen komen.

Er zijn geen gierzwaluwen, kool- en pimpelmezen, spreeuwen en huismussen aangetroffen in het projectgebied. Tijdens het aanvullend vleermuisonderzoek zal gelet worden op gierzwaluwen, aangezien dit de enige soort is die wel verwacht wordt, maar ten tijde van de quickscan niet aanwezig was vanwege de overwintering in Afrika. Huiszwaluwen en boerenzwaluwen worden op de locatie in de stad niet verwacht, te meer omdat er geen oude nesten zijn vastgesteld.

Voor algemene broedvogels biedt het projectgebied geschikt biotoop. Tijdens het locatiebezoek werden houtduif en merel aangetroffen. Verder is de begroeiing geschikt voor groenling, winterkoning, turkse tortel en heggemus.

5.2.8 OVERIGE SOORTEN

Tijdens het locatiebezoek werden geen kevers, vlindersoorten en libellensoorten waargenomen. Hieronder bevonden zich geen beschermde soorten en beschermde soorten worden aan de hand van het locatiebezoek en biotoop niet verwacht.

6. INTERPRETATIE

6.1 GEBIEDSBESCHERMING

6.1.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Het projectgebied is niet gelegen in een beschermd natuurgebied. Binnen een straal van drie kilometer is geen Natura 2000-gebied aanwezig. Gezien de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied wordt een significant negatief effect op het Natura 2000-gebied uitgesloten. In en nabij het projectgebied zijn geen beschermde gebieden aanwezig. De Natuurbeschermingswet 1998 is derhalve niet van toepassing op het projectgebied.

6.1.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het projectgebied is niet gelegen in een gebied van de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van drie kilometer zijn enkele gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur aanwezig. Gezien de voorgenomen werkzaamheden wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden uitgesloten. Een ruimtelijke besluitvormingsprocedure met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur hoeft niet te worden doorlopen.

6.2 SOORTBESCHERMING

6.2.1 FLORA

Voor wat betreft de aangetroffen plantensoorten die in het projectgebied voorkomen zijn geen aanvullende maatregelen nodig om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

6.2.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Uit de bureaustudie blijkt dat er algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren (Tabel 1) voor kunnen komen in het projectgebied. Tijdens de veldinventarisatie is geschikt habitat aangetroffen voor egel, bosmuis en huismuis.

Er worden op basis van de bureaustudie en veldinventarisatie geen zwaardere beschermde Tabel 2 en 3 soorten verwacht in het projectgebied.

In het kader van ruimtelijke ontwikkeling geldt voor Tabel 1-soorten een vrijstelling voor artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aangezien de voorgenomen werkzaamheden onder deze noemer vallen is de vrijstelling van toepassing. De zorgplicht zoals opgenomen in de Flora- en faunawet blijft echter te allen tijde van kracht, ook wanneer een ontheffing of vrijstelling op de Flora- en faunawet is verkregen.

6.2.3 VLEERMUIZEN

In het projectgebied worden beschermde vleermuissoorten verwacht in de gebouwen, dit betreffen gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Voordat de werkzaamheden van start gaan moet eerst duidelijkheid verkregen worden over het voorkomen van deze beschermde soorten en het effect van de werkzaamheden op deze soorten door middel van aanvullend onderzoek.

6.2.4 AMFIBIEËN

Er worden op basis van de bureaustudie en veldinventarisatie geen beschermde amfibieën en reptielen verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen ten aanzien van de Flora- en faunawet zijn niet nodig.

6.2.5 VISSSEN

Er worden op basis van de bureaustudie en veldinventarisatie geen (beschermde) vissen verwacht in het projectgebied. Vervolgstappen ten aanzien van de Flora- en faunawet zijn niet nodig.

6.2.6 VOGELS

Vooralsnog zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels aangetroffen, nader onderzoek moet uitwijzen of (jaarrond beschermde) vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw aanwezig zijn.

Alle vogels in Nederland zijn beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaats worden verstoord, zijn verboden. In het broedseizoen worden broedvogels verwacht door het hele projectgebied.

Tijdens de planning en gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de meeste vogelsoorten kan dit plaatsvinden door de werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Indien er toch werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen dient rekening te worden gehouden met de aanwezige broedvogels. Deze broedvogels worden krachtens artikel 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet beschermd. Doorgaans wordt geen ontheffing verleend voor het overtreden van deze artikelen indien sprake is van broedende vogels.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Binnen het projectgebied ter plaatse van de wijk Kloosterburen te Den Haag is een ecologische quickscan uitgevoerd. Aanleiding van deze ecologische quickscan zijn de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied. Deze werkzaamheden hebben een nadelige invloed op de aanwezige flora en fauna. Doel is het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het projectgebied en de mogelijke negatieve invloed van de werkzaamheden.

7.1 CONCLUSIES

Op basis van de ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat:

- het projectgebied niet in of nabij beschermde natuurgebieden ligt;
- derhalve de Natuurbeschermingswet 1998 niet van toepassing op het projectgebied is;
- het projectgebied niet in de Ecologische Hoofdstructuur ligt;
- op circa 1 kilometer en verder van het projectgebied liggen echter wel EHS-gebieden. Gezien de voorgenomen werkzaamheden wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden uitgesloten;
- derhalve geen ruimtelijke procedure omtrent de Ecologische Hoofdstructuur hoeft te worden doorlopen;
- aan de hand van het bureauonderzoek en het veldbezoek de navolgende beschermde soorten in het projectgebied worden verwacht:
 - Tabel 1: egel, bosmuis
 - Tabel 3: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis
 - 'Vogels': gierzwaluw en broedvogels ten tijde van het broedseizoen
- aanvullend onderzoek nodig is om duidelijkheid te krijgen over het voorkomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis;
- aanvullend onderzoek naar beschermde vogels (gierzwaluw) noodzakelijk is;
- de zorgplicht zoals opgenomen in de Flora- en faunawet te allen tijde van toepassing is.

7.2 AANBEVELINGEN

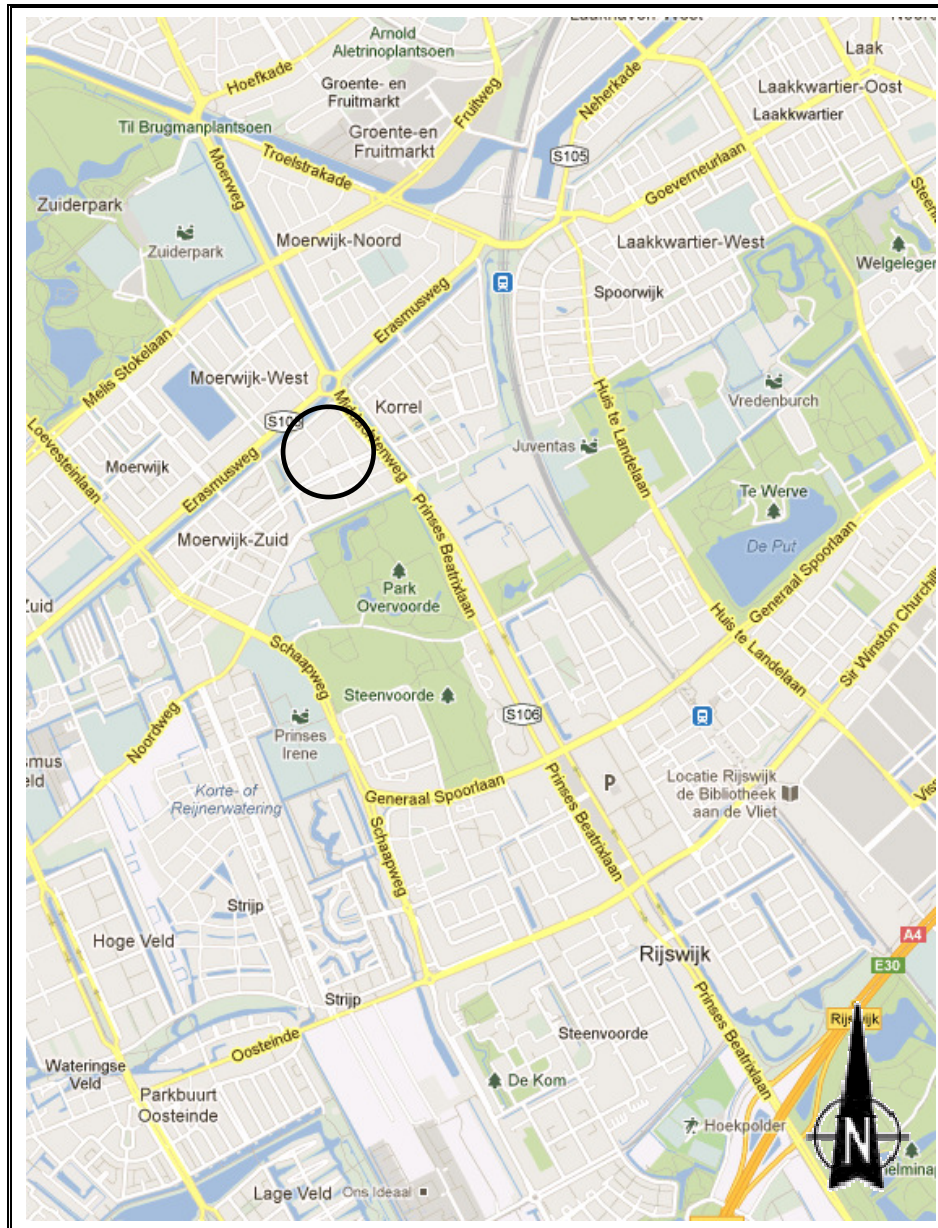
Naar aanleiding van de ecologische quickscan wordt geadviseerd om:

- aanvullend onderzoek uit te laten voeren naar het voorkomen van de beschermde vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis en beschermde vogelsoorten (gierzwaluw), waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd zijn. Onderzoek naar het voorkomen van de gierzwaluw wordt gecombineerd met het uit te voeren vleermuisonderzoek;
- de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (periode globaal van 1 maart tot en met 31 augustus);
- voor de start van de werkzaamheden het projectgebied en de directe omgeving ('invloedsfeer van de werkzaamheden') te controleren op broedvogels. Indien broedende vogels aanwezig zijn, is het aan de deskundige om te bepalen of met de werkzaamheden kan worden aangevangen;
- tijdens de werkzaamheden alert te zijn op het voorkomen van (beschermde) dieren op en rond het projectgebied. Bij het voorkomen van (beschermde) dieren, deze de tijd te gunnen om te kunnen vluchten;
- indien men onverwachts (andere) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige te raadplegen;
- bij twijfel over de aanwezigheid van beschermde soorten de hulp van een deskundige in te roepen.

REFERENTIELIJST

- Gebiedendocument (2004). *Overzicht van habitattypen en soorten waarvoor gebieden zijn aangemeld en begrenzing van gebieden*. Februari 2004.
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Meijden, R. van der (2004). *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Uitgeverij Wolters-Noordhoff.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2005). *Tabellen soorten Flora- en faunawet*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn. 79/409/EEG*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Vrijstellingsregeling (2005). *AMvB "artikel 75". Besluit houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1998). *Natuurbeschermingswet 1998*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1992). *Europese Habitat Richtlijn. 92/43/EEG*.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie (2002). *Atlas van de Nederlandse libellen - Nederlandse fauna 4*. KNNV, EIS.
- Nie, H.W. de (1996). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. Provincie Zuid-Holland. Ecologische Hoofdstructuur. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Staatsblad, nr. 402 (1998). *Flora- en Faunawet*. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten.
- Staatsblad, nr. 501 (2004). *Besluit van 10 september 2004 houdende wijzigingen van een aantal, algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Staatscourant nr. 220 (2001). *Bekendmaking lijsten beschermde soorten*.
- Staatscourant nr. 51 (2002). *Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet*.
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). www.ravon.nl
- Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland. www.zwgzh.nl
- Waarnemingen van flora en fauna. www.waarneming.nl

BIJLAGE 1 LOKALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

 = Projectgebied

BIJLAGE 2 TEKENING TOEKOMSTIGE SITUATIE

BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE

Foto 1: overstekende ganzen

Foto 2: te slopen schoolgebouw

Foto 3: braakliggend terrein aan de Ekensteinstraat

Foto 4: te slopen schoolgebouw

Foto 5: te slopen pand Grovenstinsstraat geschikt voor vlermuizen

Foto 6: ruimte in de spouwmuur pand Grovenstinsstraat